

K ö r

A Magyar Környezeti Nevelési Egyesület hírlevele 2020 november

Elnökségi hírek

2020. április 1-jén volt az első online elnökségi ülésünk, s azóta is a virtuális térben „jövünk össze”. Nov. 4-én már 8. alkalommal. El kell ismerni, most jól jönnek az online technikák. Olykor azért – különböző okokból – kettesével összefutunk, ilyenkor megható öröm jár át bennünket.

A szeptemberi OT időpontjára tervezett kirándulás nemcsak a gyönyörű kirándulódő, a Tétényi-fennsík számos szépsége miatt emlékezetes, hanem azért is, mert a vírushelyzetben a ritka, személyes találkozásaink egyike volt. Megnőtt az értéke a valódi együttléteknek, az egymásra figyelésünknek!

Az elnökségben mindenki jól van. Sztridáné Kriszta (irodavezető), Gulya Niki (választmányi elnök), Kelen Gábor (FB elnök) velünk szoktak ülésezni, ők is jól vannak. Ez ma a legfontosabb. Kunné Margit olykor felbukkan, felkínálja a segítségét, önjáróan kitalálja, mit is tudna elintézni, így aztán róla is tudjuk, hogy nem beteg (pl. a Budafoki Önkormányzattól „szerzett” a Tétényi-fennsík képzéséhez készült kiadványokból néhányat, mindent előre egyeztetett, nekem csak át kellett vennem).

Kriszta férje, Ákos hősiesen viseli a nehéz diétát. Krisztát azzal támogatjuk, hogy „home office” dolgozhat, amíg csak szükséges. Olykor bemegy az irodába, megbízhatóan intézi most is, amit kell. Naprakészek vagyunk. Helyt áll otthon is, nálunk is, s közben felolvasóként önkénteskedik. Szép napot varázsoltunk neki a visszajelzésekkel!

Dosek Ágoston írta: „A hangos könyvek szállítása gyermekkorom élményei közé tartozott, mivel édesanyám egész életében egyetlen munkahelyen volt testnevelő tanár, a vakok és gyengénlátók iskolájában. Ennek kapcsán adódott ilyen tennivaló. A sors fintora, hogy édesapám idősebb korára folyamatosan vesztett a látásából és így a szüleim otthonába is beköltöztek a hangos könyvek.”

Aki lemaradt az interjú olvasásáról: <https://www.mvgyosz.hu/hangomat-adom-interjuk/a-hangomat-adom-bemutatjuk-sztridane-kurucz-krisztina-felolvasot/>

Sok a munkánk, s ez is öröm. Persze van feladat, amit tologatunk, ami jelenleg háttérbe szorul valamiért. Rengeteg változás van az életünkben, a világban. Mindenkit megvisel így, vagy úgy. Talán ez az oka, ha egy-egy feladathoz nincs elég erőnk, lelkesedésünk.

Sziszifuszi munkával készül az új honlapunk, s talán a karácsonyfa alatt már ránézhetek! (Utána is lehet majd szépítgetni, módosítgatni, ha valamit másképpen szeretnénk.)

Jó, hogy olykor újabb ötletekkel jöttök, melyeknek a megvalósításában lehetőséget láttok! Pl. az egyik nap Kecskés Ferivel diskuráltam, aki lelkesen jelezte, hogy Tenk András tagunkkal egy új csoport létrehozásán gondolkodnak, természetvédelmi feladatokba való bekapcsolódással, s mit szólnék. Aztán Tenk Andrással ötleteltünk, s már olvashatjátok is az új csoport toborzójának hírét.

A HAND-ben aktivizáltuk magunkat. A Globális Nevelés Hetére a Szövetség 9 tagszervezete beadott egy pályázatot, s nyertünk. Nem nagy összeget (250 Euro/szervezet), de nem is ez a lényeg. Jóhangulatú, együttműködő projekt előkészítésében vehettünk részt! Gulya Niki lett az összefogónk. Globális nevelés témában kínálunk tevékenységeket pedagógusoknak, diákoknak (kis videót készítünk Bányi-Földesi Dorka és Vásárhelyi Tamás közreműködésével, kerekasztal-beszélgetésen veszünk részt, ahol a beszélgetéshez felvezető gondolatokat Victor András mond). Bővült a kapcsolatrendszerünk, s jó érzés, hogy számítanak a szakmai hozzáértésünkre a fiatalabb szervezetek.

Sok szálon fut a ferencvárosi klímaprojekt Dorka vezetésével, többek bevonásával. A 2017-től tartó projektidőszak alatt már özőn nehézséget megéltünk, de haladunk. 5 iskola saját klímaprojektet valósított meg, hamarosan elkészül a klíma vándortanösvény, a kerületi klímastratégia.

Az Iskolakertekért Alapítvány képzéseit konzorciumi partnerség keretében mi szervezzük Tóthné Timár-Geng Csilla irányításával. Képzeljétek csak, hogy minden képzést online térbe kellett terelni, s mindent átszervezni! De Csilla alkalmazkodott, Krisztával megoldották. 100+ néhány érdeklődő pedagógus koordinálását, a szerződésük előkészítését stb. jelenti mindez. Folyamatos kapcsolattartást, figyelmet igénylő munka. Viszik a jó hírünket, s bővül a kapcsolatrendszerünk ezzel is.

Egyre több önkormányzat keres meg minket ilyen-olyan szakértői feladattal. Komposztálásról előadások (Újpest Önkormányzata), klubfoglalkozások (Budavári Önkormányzat), kerékpárút tanösvénytábláihoz értéktár

véleményezése (Fővárosi Önkormányzat), rovarszállók... Ez általában nem hoz bevételt, de számítanak ránk, s esetleg majd bevonnak bennünket akkor is, ha lesz forrásuk.

Az Ökoestek elkezdődtek. Mivel nekünk nincs jó technikánk az előadások megörökítésére, néhány éve az Ökogyülekezettel közösen is szervezünk előadásokat. Ilyen alkalmakkor ők a technikát adják, mi a szakértőt. Szűcs Boglárka mindkét szervezetben dolgozik, s ő a „közös” kapocs. 2020 őszén Victor András, Nagy Andrea, Pogány Anikó kapott felkérést előadás tartására.

Ökokarácsonyt is tervezünk! Trescsik Angéla iskolát váltott, s Vidra Marcsival dolgozik most együtt. Az iskolák a vírus miatt zárt rendszerben dolgoznak, így a Budavári Önkormányzat klubfoglalkozásainak egyike lesz majd az Ökokarácsony. Angéla vállalta, hogy összefogja, s talán még videó is készül a zöld praktikáinkról. Jó lenne!

A Civil Kerekasztalba Könczey Rékát delegáltuk (ld. a beszámolót). A Zöld Civil testületekbe Bányi-Földesi Dóra került be (Koordinációs Tanács, Zöld Forrás Bíráló Bizottság). Labanc Györgyit az Erdei Óvoda és Erdei Iskola Szakértői Testületbe javasoltuk (még nincs visszajelzésünk).

A Szentendrei Skanzen megkeresésére is vállaltunk munkát. A csapat még tavaly összeállt a feladatra, szakértőink ki is mentek terepszemlére Szűcs Bogi vezetésével, de a tanösvénykészítés még nem indult el. SOS kérésre azonban Dobóné Tarai Éva összeállított a Skanzen új Patikájához egy tevékenységsort, s ahhoz egy eszközlistát.

A futó projektek, feladatok mellett nyertünk a Zöld Forrás pályázaton (ld. később), meg adományokat gyűjtöttünk (kampányoltunk!) a Beporzó csoportnak a Magnet Bank KAP-ja segítségével. Végül 172 213 Ft-ot utaltak a számlánkra! Örülünk nagyon. (A Beporzók csoport munkájáról alább bővebben is olvashattok.)

Eldöntöttük, hogy a megújult Cornell-kötetet kiadjuk. Cornell-lel felvettük a kapcsolatot a szerzői jogok miatt, Újszászi Györgyre bíztuk a szálak mozgatását. Ortmann-né Ajkai Adrienn-nel egyeztettünk, aki elkezdte a kiadvány fordítását. (Erről is olvashattok később!)

Az NKNSA 4. második körös lektorálása lassan folyik, két kisebb forrásnak köszönhetően. Nehezen haladunk. Hiányzik a lendülethez valami...

Állandóan alkalmazkodtunk. A jó híreknek, visszajelzéseknek, személyes híradásnak, amiket megosztotok velünk, mindig örülünk. Jó, hogy működnek az emberi kapcsolataink, s megszólalhat ebben a körben olykor a lelkünk is!

Tudjátok, hogy mit jelent a senior tánc? Én Schróth Ágitól hallottam róla először... Érdeklődjetek Ágitól!

Kergettetek már sakált? Molnárné Kata (Fülöpháza, homokbuckák) bizony ekkor törte el a kezét. Már meggyógyult, s darulesre készül a tanítványaival...

Csapóné Tábori Hajni épp a Hortobágyon szeretné látni a darvait, s próbálja örökifjú barátnőit is rávenni erre. Gyönyörű, kedélyes, de mégis szomorú levelet kaptam tőle, melyben jelzi, hogy sokat gondol ránk, de már nem tud köztünk lenni.

„Gyakran jutnak eszembe Babits sorai:

Türelmetlen ver a szívünk strázsát,
mint az őr ha tudja már váltását.
Idegesen nyitunk száz fiókot.
Bucsuizzel izgatnak a csókok.
Öreg öröm, nem tud vigasztalni:
óh jaj, meg kell halni, meg kell halni!

De még tart az ősz, és nagyon szép is, szeretem ezer színét, nézem ablakomból a ködből kibújó háztetők tarka szőnyegét. A fű is zöld még, a ginkgo biloba levelei pedig, mint arany tallérok csillognak a fák alatt... de már nincs madártrilla, csak a varjú ugrál előttem az erdei úton.”

Üzenjétek, írjátok nekünk: hogy’ vagytok, min dolgoztok éppen, változott-e bármi is az életviteletekben, van-e napi fél óra „énidőtök” (Schróth Ágitól tanulva)!

Saly Erika

Lesz

Ökokarácsony másképpen

Bár még teljesen nem vetettük el annak lehetőségét, hogy a szokott formában valósulhat meg az ökokarácsony, sajnos van rá esély, hogy a szeretetteljes együttlétről, finom illatokról, jó hangulatról, személyes találkozásokról le kell mondanunk idén.

A nagy bizonytalanságban azért vannak biztos pontok is. Időpont, helyszín, lelkes tagok, valamint alternatívák a megvalósításra.

Időpont: december 12. 10.00 és 13.00 óra között

Helyszín: Vízivárosi Klub (1015 Budapest, Batthyány u. 26.)

A korlátozások miatt iskolát nem választhattunk helyszínként.

Amennyiben a körülmények engedik, hagyományos módon rendezzük meg az ökokarácsonyt, korlátozva a létszámot és betartva a szükséges óvintézkedéseket.

Hogy semmiképpen ne maradjunk alkotásra ösztönző ötletek nélkül, összeállítunk egy öko-linkgyűjteményt rövid videókkal karácsonyi ajándékkészítésről.

Hívunk és várunk vendégeket az 1. kerületből és a Szent László Általános Iskolából (Angéla jelenlegi munkahelye).

Várunk szeretettel mindenkit.

Trescsik Angéla és Újszászi Györgyi

Új honlap

Kettőt előre, egyet vissza: újabb (elhárítható) akadály merült fel az új honlap útjában.

A régi honlapunk eltűnt. Többszörös információ-elakadás következtében a régi honlapot törölte az új szerverszolgáltató.

Óriási szerencse, hogy nem végleg. A szerverszolgáltató cég helyreállította.

Hosszasan egyeztettünk, hogyan legyen elérhető, míg legjobb megoldásként az új honlapba integrálást találtuk.

Újabb 2 hétig tartott, amíg az óriási archív anyagot tartalmazó régi honlap átkerült az újra aloldalként. Ez jócskán visszavetette az új honlap elkészítését, mert Tóth Miklós, aki az újat programozza, rakta át a régit.

Az alagút vége nagyon közel, legeslegeslegkésőbb a karácsonyfa alatt lesz az oldalunk. Köszönjük a türelmetek.

Újszászi Györgyi

Budavári Önkormányzat, klubfoglalkozások

Havonta egy alkalommal bemutatkozunk az 1. kerület Vízivárosi Klubjában (Budapest, Batthyány u. 26, 1015)!

A tervezett témák (a sorrend nem végleges):

2020. október 12-én – Victor András közreműködésével – az Erdőélmény módszertani kiadvány bemutatásával kezdtünk. Az érdeklődők ekkor hiányoztak. Talán a hirtelen esőnek vagy a klub iránt érdeklődők számára újszerű tartalom miatt. Mindenesetre a tabáni gyakorlati bemutatást elhalasztjuk 2021 tavaszára.

Hétfő este vagy szombat délelőtt kerülnek sorra a témák. Facebook oldalunkon, hírlevélben és a (hamarosan kész) honlapunkon tájékozódhattok az előadókról és a pontos időpontokról. Megosztani és eljönni ér! :)

Rovarszálló: miért jó a rovarszálló? Gyorstalpaló az elkészítéshez: Miből legyen, hogyan nézzen ki? Hova helyezzük ki?
Erdőélmény: módszertan erdőben foglalkozások tartására. A kiadvány bemutatása teremben, következő alkalommal a gyakorlatban.
Az I. kerület zöld értékei: természetes és épített örökségünk az I. kerületben: az előadás röviden bemutatja a természetes és az épített örökségeket, majd két rövid séta során néhány helyszínt is bemutatunk.
Zöld Karácsony: fenntartható ajándékokból kiállítás és ajándékkészítés. Túl a szokványos „csináld magad” ajándékokon, milyen kreatív ötletek vannak?
Természetes tisztítószeresek: mit és hogyan használjunk a környezetkárosító vegyszereken túl? Citromsav, mosószóda, netán homok?
Óvodapedagógusoknak: az egyesület kiadványainak bemutatása. Műhelymunka a kiadványokból választott feladatok kipróbálására.
Ökoiskoláknak: az egyesület kiadványainak bemutatása. Műhelymunka a kiadványokból választott feladatok kipróbálására.
Komposztáljunk: bel- és kültéri komposztálás: hogyan csináljuk helyesen? Mire jó és miért fontos? Minden, amit a komposztálásról tudni érdemes.

Újszászi Györgyi

Természetmegőrzési csoport megalakulása

Kedves Tagtársak!

Egy új csoportot kívánunk létrehozni az egyesület berkein belül. A csoport elsődleges célja, hogy aktívan bekapcsolódjunk a helyi védett természeti értékek megismertetésébe, az értékek monitorozásába, kutatásába. Részt kívánunk venni a területkezelési munkákban is, amelyhez az önkéntesek mellett iskolai közösségi szolgálat keretében bevonunk diákokat is. További feladatul tűztük ki, hogy felderítsünk és védettségre javasoljunk védendő helyi természeti értékeket.

Ezen célok szakmai támogatására létre szeretnénk hozni egy szakértői adatbázist, hogy a helyi kezdeményezések megfelelő szakértői háttérrel tudjanak találkozni.

Várjuk a csoporthoz csatlakozók jelentkezését!

Az adatbázis megalapozására azon tagtársak jelentkezését várjuk, akik valamilyen élőlénycsoport vagy terület szakértő ismerői. Kérjük, hogy írják meg a nevük mellett a szakterületüket is.

Tenk András – tenkandras@gmail.com

Kecskés Ferenc – ferikecskes59@gmail.com

Volt

Alternatív OT

Kedves Tagjaink!

Túlzás lenne azt állítani, hogy a tegnapi napon (szept. 19.) tett remek kirándulás pótolta volna az OT-t. Nem. Azért nem, mert hiányzott a szokásos menetrend, a közös „Terülj, terülj, asztalkám”, az egyesületet érintő szakmai beszélgetés. És: Ti is!

Ugyanakkor nagyon jó volt találkozni azokkal (kb. 20 fő), akik minden óvintézkedést betartva sétáltak velünk, s kipróbáltak néhány klíma-tanösvényhez készülő feladatot. A napkezdő körben mindenki mesélhetett az elmúlt időszakról, hogyan élte meg a tavaszi bezártságot, mit tett, mit alkotott. Valenta Gabi csak azért jött ki a Szoborparkhoz, hogy lásson minket, szóljon hozzánk, meséljen, s megtudja, kivel mi van. Jól esett. A fájós lába miatt sajnos nem tartott velünk a terepen.

Kecskés Feri a Tétényi-fennsík kiváló szakértőjeként vezetett bennünket a tanösvényen, sok érdekességre felhívva a figyelmünket. Ajándékként meglepett bennünket a fennsíkról szóló, most megjelent, nagyon igényes „Lepkék és boroszlánok” c. kiadvánnyal!

Voltak velünk gyerekek is (Dorka Gergője, Bogi Kamillája, Feri „szőrös gyereke”, Bundás), akik jókedvűen, egészséges életkedvvel, kíváncsian érdeklődtek minden apró csoda és feladat iránt... (No, jó, Bundás másként.)

Köszönjük az előzetesen küldött üzeneteket és híradásokat azoknak, akik írtak, s gondoltak ránk. Gulyásné Kati Jászberényből, Jantnerné Ili Paksról, Szász Éva Zsámbékról, Gerőcsné Irén Csopakról, Déri Andrea Londonból, Sztridáné Kriszta... és mások. Mindenki jól van, s most ez a legfontosabb!

Néhány fotót csatolok ízelítőül. Közkívánatra szervezünk máskor is kirándulást, s igény szerint online „találkozót” is. Ezek időpontjáról a levlistán kaptok majd információt.

Szeretettel gondolva Rátok, az elnökség nevében:
Saly Erika

Szakmai csoportunk

Beporzók munkacsoport

Az idén ősze halasztódott és rendhagyó módon online megrendezett Zöld ON-n (azaz Országos Nem-találkozón) munkacsoportunk volt a házigazdája a beporzókról szóló másfél órás szekciónak. *A beporzók napja és ami mögötte van* című programot Vásárhelyi Tamás bevezető előadása nyitotta meg. Azután ötperces blokkok következtek. Elsőként Tamás mutatta be a munkacsoportunk munkáját. A meghívott előadók egyikeként Macalik Kunigunda, kolozsvári tagunk az ottani jeles nap megünnepléséről adott hírt. Végül egy félórás jó hangulatú, konstruktív beszélgetés zárta a nem hétköznapi találkozó ezen ülését.

Egy időre az online térbe szorult a MOMKult *A mi méheink* foglalkozássorozata is. Ez idő alatt a Facebook oldalukon indult útjára a *Beporzók és a zene* rovat, ahol Vásárhelyi Tamás figyelemfelkeltő vendégposztjait lehetett olvasni (ízelítő: <https://momkult.hu/beporzok-es-a-zene/>).

Bár a járványhelyzet nem csökkent, de újra meghirdették a foglalkozásokat, melyeken Valenta Gabi, Hársas Éva és Vásárhelyi Tamás is közreműködik.

Csoportunk tagjainak többsége csatlakozott a *Mentsük meg a méheket és a gazdákat!* európai polgári kezdeményezéshez. A széleskörű összefogás célja a méhbarát mezőgazdaságra irányítani a figyelmet. Még nem késő az európai méhmentő kampányt támogatni egy aláírással:

<https://mtvsz.hu/peticiok/mentsuk-meg-a-meheket-es-a-gazdakat> !

Mindeközben a háttérben készülnek a gyerekek számára szóló oktatóanyagaink. Vidra Marcsi felsősöknek készített méhekkal kapcsolatos anyagokat, és a napokban kerül a neten megosztásra Forintos Krisztina munkája, egy online szabadulószooba a beporzókról 3-4. évfolyamosoknak. Játékos kedvű olvasóknak szeretettel ajánljuk:

<https://view.genial.ly/5ef8ad3f6c5e990d98ea4128/interactive-content-beporzok>

Ahogy mostanában lenni szokott, lelkes csapatunk is hiányolja a személyes kapcsolattartást. Bízunk abban, hogy elmúlnak a mindenkit megpróbáló covidos idők. Már tervezgetjük a 3. rovarszállónk létrehozását, mely a Szent Ferenc Kórház gyönyörű kertjében, kertvárosi környezetben adhatna ideális otthont a beporzóknak.

Aki még többet szeretne tudni a beporzókról vagy magáról a munkacsoportról, csatlakozzék bátran hozzánk, vagy kövesse a Beporzók napja csoportot a Facebookon! Tamás felvette a kapcsolatot az EU Pollinators Initiative központjával, úgyhogy felkerültünk a térképre!

Forintos Krisztina

Projektek

Beszámoló a Civil Kerekasztal a Fenntartható Fejlődési Célok Megvalósításáért 2020. október 15-i megbeszéléséről

A Kerekasztal 2017-ben alakult, és céljai:

- az ENSZ Fenntartható Fejlődési Célok (FFC vagy angolul SDG-k) ismertebbé tétele Magyarországon, megjelenítése a társadalmi kommunikációban, közbeszédben;
- a célok magyarországi végrehajtásának figyelemmel kísérése, javaslatok megfogalmazása a kormányzat és a társadalmi szereplők számára;
- a kormányzati és nem kormányzati szervezetek közötti strukturált párbeszéd elősegítése;
- a tagok közötti információcsere, egymás törekvéseinek, munkájának megismerése a témához kötődően.

Ezeken túl a CKFFC célja az is, hogy felmutassa a civil szervezetek hozzájárulását a célok eléréséhez. A Fenntartható Fejlődési Célok megvalósítását ugyanis úgy tervezték, hogy azokért együtt dolgozhasson a tudomány, a gazdaság, a kormányzat, a civil közösségek. Az összefüggő problémákra rendszerszemléletű választ ágazati logikában nem lehet adni. Együttműködő, teljességben tervező és intézkedő intézményrendszerre lenne szükség. Két praktikus javaslata van mindehhez a civileknek: legyen valamiféle

közös konzultációs testülete az FFC-oknak, és szülessen meg az összes tárca együttműködésében a megvalósítás dokumentuma, például egy cselekvési terv.

Mint arról emailen hírt kaptatok Saly Erikától, éppen mostanra készült el a CKFFC 50 oldalas kiadványa a valódi fenntarthatóság elérését akadályozó néhány ellentmondásról „Fenntartható fejlődés: Rakjuk együtt helyre a kockákat” címmel (http://ffcelok.hu/wp-content/uploads/2020/09/Fenntarthato_fejlodes_A4_V6b.pdf). Egy példa az ellentmondásokra a szabadkereskedelmi megállapodások és a fenntarthatóság összeegyeztethetlensége, amelyről Fidusz írt a Mércén (<https://merce.hu/2020/10/14/ego-aldozat-az-autoipar-oltaran/>). Érdemes elolvasni!

2020 szeptemberétől az MKNE is tagja a kerekasztalnak. Az októberi online megbeszélésen az aktualitások között elhangzott, hogy az új EU Bizottság portfóliójában hangsúlyosan szerepelt a fenntarthatóság, a COVID kitörése óta azonban alig hallani az FFC-kről. Az európai zöld megállapodás (EU Green Deal, https://ec.europa.eu/info/strategy/priorities-2019-2024/european-green-deal_hu) azaz – leegyszerűsítve – az új hétéves fejlesztési ciklus sokkal ígéretesebb, mint a megelőzőek voltak.

Sok szó esett a post-COVID időszakra készülők emberek és közösségek visszarendeződés-várásáról. Nagyon sokan és sokféle szinten szeretnék/szeretnék azt, ha a járvány miatt végül is semmi sem változna, hanem minden jóléti, akár pazarló és buta szokásunk és eljárásunk „visszaállna” a 2019-es módra és szintre. Miközben az FFC-k maguk nemigen jelennek meg a friss európai dokumentumokban, a szegénység problémaköre egészen előremutatónan integrálódott két természetvédelmi stratégiába: az EU Biodiverzitás Stratégia 2030-ba és a Farm to Fork (termelőtől a fogyasztóig) Stratégiába, mondta Éger Ákos, a kerekasztal koordinátora. Az Esély Labor Egyesület megjelentette a 2020-as Szegénységi Jelentést, amely már a COVID-os helyzetre is reagál: <https://eselylabor.hu/2020/10/07/a-szegenysegi-jelentes-cimu-friss-osszefoglalonk-elkeszult-our-new-poverty-watch-report-is-out/>.

Tanuljatok és tanítsatok a fenntarthatóságért, s építsetek a fenti cikkekre és kapcsolatokra!

Könczey Réka (az MKNE delegáltja)

17 cél, hogy a világunk elinduljon a fenntarthatóság felé.

Új Cornell-kötet

Ortmann-né Ajkai Adrienne társunk folyamatosan fordítja a könyvet, készítjük elő a grafikai munkát, a lektorálást, a nyomtatást. Tervezett példányszám: 1000 db. A megjelenés időpontja 2021 tavasza, kora nyara lehet.

Újszászi Györgyi

Globális Nevelés Hete (nov. 16-tól)

November 16-án, hétfőn 17:00-19:00 óra között „Globális tanterem” címmel ***a HAND Szövetség és tagszervezetei online műhelybeszélgetést tartanak, melyen részt vehetnek az érdeklődők.*** A műhelybeszélgetés az Európa Tanács által életre hívott [Globális Nevelés Hete programsorozat](#) keretében valósul meg.

Világjárványok, növekvő egyenlőtlenségek, környezetpusztulás, klímaváltozás. Csak néhány az emberiség előtt álló összetett kihívások közül. Megfelelőképpen foglalkozunk ezekkel a témákkal a magyar iskolákban? Mi lehet a tanárok, diákok és a civil szervezetek szerepe e téren?

A beszélgetés célja, hogy segítsen felmérni a lehetőségeket és akadályozó tényezőket, hogy a globális nevelés témái és a megfelelő módszertanok szélesebb körben jelenjenek meg az iskolai oktatásban, illetve, hogy ráirányítsa a figyelmet a civil szervezetek által kínált gazdag oktatási eszköztárra. A műhelybeszélgetésen egyrészt pedagógusok és diákok mesélnek tapasztalataikról a civil szervezetek által kínált oktatástámogató programokkal és módszertanokkal kapcsolatban, másrészt oktatással foglalkozó szakértők és civil szervezetek munkatársai elemzik a globális nevelés hazai helyzetét. Az esemény gyakorlati útmutatóul szolgálhat mindazok számára, akik pedagógiai eszköztárukat szeretnék a témában gazdagítani.

A globális nevelés a globalizálódott világ folyamataiban értékeli az egyén helyét, szerepét, esetleges felelősségét és feladatait. Megismerés útján gondolkodásra, kritikai szemléletre, felelősségvállalásra és tudatos cselekvésre sarkall. A globális nevelés célja az ismeretek átadása, a képességek és attitűdök fejlesztése annak érdekében, hogy az egyén érzékenyebbé váljon, társadalmi részvétele növekedjen, valamint a jövő generációk iránti felelőssége kialakuljon. (globnev.hu)

Saly Erika

Tagjaink írták

25 éves a HUMUSz, és október 10-e a 10. Komposztünnap

A 25 éves Humusz Szövetség Környezeti Nevelés Műhelykonferenciát tartott 2020. szeptember 25.-én. Könczey Réka tagtársunk az NKNSA-ról és a környezeti nevelőkről, S. Nagy Andrea az új Komposztünnap joggyakorlat gyűjteményről (ami azóta megjelent itt:

https://humusz.hu/sites/default/files/komposztunnap-2020-humusz_0.pdf), és kereshető moduljai itt: <https://humusz.hu/komposztalj/komposztos-otletek>),

Virágh Erika az újbudai Óvodai Hulladékanelezis Vizsgálat eredményeiről tartott előadást. Sokunkat meglepett, hogy az óvodai hulladék túlnyomó része, 60%-a ételhulladék volt. ☹️. Az ételhulladék után a bio-, azaz a komposztálható hulladék következett 25%-kal – nem, nem a komposzton, hanem valamelyik

óvodai kukában. 15% papírhulladékot és 10% műanyag hulladékot is termeltek a XI. kerületi óvodák a vizsgált időszakban. A HUMUSz szívesen vállalja más intézmények, közösségek hulladékelemzését is.

A Fenntartható Jövőkép(p) projektet, mely éppen megnyerte a Richter Anna Díj pedagógus kategóriáját (<https://richterannadij.hu/index.php/2019/2019-nyertes-3>), Merza Péter mutatta be a szerzők (az Ecologic Alapítvány) távollétében.

World Cafe módszerrel hallgattuk meg egymást a zöld óvodapedagógusokról, zöld iskolákról, mai és zöld diákokról, illetve az iskolán kívüli gyakorlatokról. Délután kiscsoportokban foglalkozásokon vehettünk részt. A HUMUSz LogIQka játéka egy interaktív fejtörő; míg a Bagolyköpet - Szemétköpet elemzés egy nyomozómunka-szimuláció. Nagy Andrea komposztközeli, talajillatú, és nemszeretem-állatos foglalkozása óvodásoknak és nevelőiknek szólt. Ne feledjük, hogy a diólevél is komposztálható, ám kétszer annyi idő kell hozzá.

Az előadókkal és gyakorlatvezetőkkel készült interjúsorozat a Vendég a háznál c. műsorban hangzott el, és itt is meghallgatható: https://mediaklikk.hu/radio-lejatszo-kossuth/?date=2020-10-05_11-32-00&enddate=2020-10-05_12-05-00&ch=mr1#.

Még többet a jó gyakorlat gyűjteményről

Nagy Andrea a SZIE HTI mestertanára egy jó gyakorlat gyűjteményt mutatott be, mely a Komposztünnephez készült, s az országos zöld jeles naphoz (október 10., a Komposztálás ünnepnapja) kapcsolódik.

A továbbiakban megismerkedhettünk egy kreatív hulladékos szemléletformáló kampánnyal (fenntarthatojovokepp.hu) illetve a zöld intézményrendszer ismérveit, a zöld diákká válás hátterét, avagy az intézményen kívüli környezeti nevelési lehetőségeket vettük górcső alá a World Café módszerrel.

A délutáni műhelyfoglalkozáson három helyszínen lehetett gyakorlati környezeti nevelési tapasztalatokat szerezni. „Szabadulószo” egy kukában (LogIQka), hulladékos szemléletformálás, miközben hulladékok újrahasznosításával készült logikai feladványokat kell megoldani. Így lehet eljutni egy lakat kinyitásához. Továbbá komposztáláshoz kapcsolódó ötleteket, gyakorlatokat mutatott be Nagy Andrea, Pillinger Zsuzsa pedig a bagolyköpet vizsgálat analógiájára hulladékanalízissel ismertette meg az érdeklődőket.

A megfelelő óvó rendszabályok mellett megtartott találkozóznak a Herman Ottó Intézet adott helyet Budapesten. Jó lehetőség volt ez a személyes kapcsolatok építésére is, illetve az egyetem mérnöktanár képzését is lehetett ajánlani.

A konferencia linkje: <https://humusz.hu/hirek/kornyezeti-neveles-muhelykonferencia-szeptember-25/27164>

A Komposztünnap Magyarországon 2011-2020 (Nagy Andrea – szerk.) módszertani gyűjtemény elérési útja:

<https://humusz.hu/kiadvanyok/komposztunnap-2020>

Nagy Andrea

Pályázatok

Zöld Forrás

Az Agrárminisztérium Zöld Forrás pályázatán 2020-ban a Zöld Zugoly megszervezésére, az Állatkerti Föld napján való megjelenésünkre, és egy vidéki fesztiválon való foglalkozásvezetés költségeire pályáztunk, és nyertünk támogatási összeget.

Sajnos a vírushelyzet közbeszólt, nagyon sok eseményünk, már előzetesen megszervezett programunk elmaradt. Így elmaradt Kapolcson is a fesztivál, s vele a Zöld Zugoly is.

Az Agrárminisztérium reagált erre a helyzetre, és az idei nyertesek programjainak a megvalósítási határidejét meghosszabbította, így a pályázatra megítélt összeget felhasználhatjuk a 2021-re tervezett Zöld Zugoly megvalósítására és a többi program lebonyolítására.

A Zöld Zugoly megvalósítása a korábbiakhoz hasonló módon történik: gimnazisták, egyetemisták, KÖR-tagok, 1-1 meghívott előadó, és természetesen Kriszta (az irodavezetőnk) segítségével, aki 2019-ben is rengeteget segített a helyszínen is.

Most már csak reménykedni tudunk, hogy nem lesz akadálya a Zöld Zugoly megszervezésének. Remélhetőleg a többi programunk is megvalósul a korábbi terveknek megfelelően; a fedezet legalábbis megvan már mindegyikre.

Iskolakertfejlesztési Alapítvány

Az Iskolakertfejlesztési Alapítvány pályázatában pedagógusok 30 órás képzésében konzorciumi partnerként a szervezési feladatokat látjuk el.

A képzés első fele online módon történt május végén és június első felében, ami eredményesen lezárult. A képzés 2. fele kontakt képzés lett volna, amit augusztus második felére szerveztem meg szállással, étkezéssel. Ekkor Kriszta (az irodavezetőnk) a dokumentációt kezelte, és a vele kapcsolatos ügyes-bajos dolgokat intézte.

Sajnos itt is közbe szólt a vírushelyzet, így a kontakt képzést le kellett mondani (a szállásokkal, az étkezésekkel együtt), és módosítani kellett a szerződést is. A képzés 2. szakasza is online módon fog megvalósulni, amihez az alapítvány az online tananyagot jelenleg készíti. A képzés folytatására november végén, december elején kerül sor, aminek a szervezését továbbra is mi végezzük.

Tóthné Timár-Geng Csilla projektvezető

Versek, szépségek

Rakovszky Zsuzsa:

Ezüstkor

A lomboserdőben a fényseplős aljnövényzet:
tömör törzsek között rezegek gubanc ezüst.
A fenyvesben részút fénycsíkok szeldelik
a teret, tű-avarral terítve a kopasz föld.

Pókhálós málnabokrok, deres bogyók, diófák
mögött a repceföld, most derengő puszta rög,
párába futva. Hátrébb két hosszú épület,
magtárak. Muskotály fényben odébb a dombon

gesztenyefák sötéten; jelentésük: kísértés.
Hűtlenség könnyűsége: boldognak is miért, ha
voltam már, megmaradnom? Kihull nehéz, túlrett
boldogságom szívemből – nem ragaszkodom hozzá.

Még jó, hogy esni kezd: egyszerre itt a zordabb,
komoly, tevékeny évszak. Rohanni, buszra szállni
lehet, kapkodni és kapaszkodni. Hajszálnyi
kétely marad csak vissza: fontosságom fogyása.

Megjelent Rakovszky Zsuzsa „Visszaút az időben. Versek 1981-2005” c.
kötetében.

Budapest: Magvető Kiadó, 2006. 57. o.

Válogatta: Huszár Zsuzsanna

* * *

Néhány kedves részlet *Melius Péter: Herbarium. Az fáknak, füveknek nevekről, természetekről és hasznairól* c. könyvéből, amely *Nyomtattatott Colosváratt Heltai Gáspárné Mühellyében, 1578. Esztendőben.*

- Részegség ellen jó, ha éjomra két mondolabélt észel.
- Az mondolafának és a mondola héjának hamujából ha lúgot csinálsz, minden rúth ríhet lemos.
- Az dióbélt hagymával, sóval, mézzel törd öszve, minden marást meggyógyít.
- Süsd meg a mogyorót, mint egy gesztenyét, egy kis borsos borban idd meg. Náthát és főből támadt hurutot gyógyít.
- Az sült gesztenyék jók azoknak, az kik valami rettenetös mérges állatot, füvet vagy mérges férget megittak.
- Az makknak pora pedig colicát gyógyít, követ ront az hólyagban.
- Ha borban főzöd az csernek és tölynek levelét, fogfájást gyógyít.
- Tölyfabuga, mely a tölyfán terem: Ha az gallát, az bugákat megfőzöd vízben, és ennek a vizében főtt ételekkel élsz, mindenféle vért, hasfolyást megállat.
- Téntát így csinálj a gallából: Törd meg amaz jó mérő bécsi gallát, vess gálickövet, témsót és gumit, enyvet belé, főzd meg vizes borban.

Kibogarászta és szeretettel küldi
Victor András

(P.s.: Aki valamelyiket nem érti, szóljon, mert én már mindet „megfejtettem”. Egyébként még száz oldalon keresztül sorjáznak benne ilyen nyelvi és kultúrtörténeti szépségek.)

Közérdekű

Kedves Tagjaink!

Nagyon köszönjük a 2019-es évre vonatkozó SZJA 1% felajánlásokat, melyet az Adóhatóság már az Egyesület rendelkezésére is bocsátott. A felajánlott SZJA összege 203 703 Ft volt.

Hálásan köszönjük Tagjainknak és Hozzátartozóinknak, hogy gondoltak ránk és Egyesületünket jelölték meg kedvezményezettként!

FIGYELEMI

TAGDÍJ
-INFORMÁCIÓ

Kedves Tagjaink!

Nagyon köszönjük a rendezett tagdíj befizetéseket! A **2020-as évre** vonatkozó tagdíjak továbbra is az alábbiak, többen még nem rendezték, kérjük, tegyék meg mielőbb (a határidő 2020.03.31. volt!):

- **egyéni: 4 000 Ft/év,**
- **diák/nyugdíjas: 2 000 Ft/év,**
- **családi: 6 000 Ft/év.**

Bankszámlaszámunk: MagNet Bank 16200151-00270519-00000000

Tájékoztatás:

Irodánkban jelenleg sajnos nem tudunk személyesen találkozni, itthonról dolgozom. Telefonon (06-20-494-94-69) és e-mailen (kriszkurucz.mkne@gmail.com) természetesen elérhető vagyok. Ha valaki postán szeretne valamit küldeni, kérem, előtte egyeztessen velem, hogy milyen postacímre teheti meg!

Sztridáné Kurucz Krisztina

Felelős kiadó: az Egyesület elnöke
Szerkesztő: Hársas Éva
Tördelés: Szekeres Tamás
Postacím: 1119 Budapest, Etele út 59-61.
Honlap: www.mkne.hu

Iroda: 1119 Budapest, Etele út 59-61.
Tel/Fax: 321-4796
e-mail: mkne@mkne.hu
~~Fogadóórák: hétfő, szerda: 9-12h (egyéb
esetben előzetes egyeztetés alapján)~~